

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลของการออกกำลังกายมีแบบแผนต่ออาการท้องอืดและอาการ
ปวดท้องจากแก๊สในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง

ชื่อผู้เขียน

นาง วิยะดา รัตนสุวรรณ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ นันทา เล็กสวัสดิ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกพร สุขคำวัง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์นายแพทย์ กำพล เลาทเพ็ญแสง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสุวรรณ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนา มหามานภาพ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการออกกำลังกายมีแบบแผน ต่ออาการ
ท้องอืด และอาการปวดท้องจากแก๊สในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มผู้ป่วยจำนวน
20 คน ที่ได้รับการผ่าตัดกระเพาะอาหารและหรือลำไส้ ซึ่งรับไว้รักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย
โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และโรงพยาบาลพะเยา ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างตาม
เกณฑ์ที่กำหนดและแบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่าๆกันเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการใช้วิธีสุ่ม
ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลของผู้ป่วย แผนการออกกำลังกายมี
แบบแผนประกอบด้วย การออกกำลังกายกล้ามเนื้อหน้าท้อง การพลิกตัว และการลุกเดินได้เร็วหลัง
ผ่าตัด คู่มือการประเมินระดับความรุนแรงของอาการท้องอืดและอาการปวดท้องจากแก๊ส สายวัด
สำหรับวัดความยาวเส้นรอบวงของท้อง และหูฟังใช้ฟังเสียงการเคลื่อนไหวแบบบีบรัดของ
กระเพาะอาหารและลำไส้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยและทดสอบ
สมมติฐานโดยการใช้ การทดสอบความน่าจะเป็นของฟิชเชอร์ และการทดสอบของ แมน วิทนีย์ ยู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ผู้ป่วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการเกิดอาการท้องอืดไม่แตกต่างกัน
2. ผู้ป่วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการเกิดอาการปวดท้องจากแก๊สไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ป่วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีระดับความรุนแรงของอาการท้องอืด เมื่อแรกพบอาการท้องอืดไม่แตกต่างกัน
4. ผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีระดับความรุนแรงของอาการท้องอืดน้อยกว่าผู้ป่วยกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อครบเวลา 4 ชั่วโมง 8 ชั่วโมง 12 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมง หลังพบอาการท้องอืด
5. ผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีระดับความรุนแรงของอาการปวดท้องจากแก๊สเมื่อแรกพบอาการปวดท้องจากแก๊สน้อยกว่าผู้ป่วยกลุ่มควบคุม ในผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีระดับความรุนแรงของอาการปวดท้องจากแก๊สลดลงเมื่อครบเวลา 4 ชั่วโมง หลังพบอาการปวดท้องจากแก๊ส และไม่พบอาการปวดท้องจากแก๊สเมื่อครบเวลา 8 ชั่วโมง 12 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมง หลังพบอาการปวดท้องจากแก๊ส ส่วนในกลุ่มควบคุมจะมีระดับความรุนแรงของอาการปวดท้องจากแก๊สลดลงเมื่อครบเวลา 4 ชั่วโมง และ 8 ชั่วโมง หลังพบอาการปวดท้องจากแก๊สและไม่พบอาการปวดท้องจากแก๊สเมื่อครบเวลา 12 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมง หลังพบอาการปวดท้องจากแก๊ส

Thesis Title Effects of Planned Exercise in Abdominal
Distention and Gas Pain in Patient with
Abdominal Surgery

Author Mrs. Wiyada Ratanasuwan

M.N.S Medical and Surgical Nursing

Examining Committee :

Associate Professor Nunta Leksawasdi	Chairman
Assistant Professor Khanokporn Sucamvang	Member
Associate Professor Kumphol Laohapensang	Member
Associate Professor Dr. Wichit Srisuphan	Member
Assistant Professor Tatsana Mahanupab	Member

Abstract

The main purpose of this study was to investigate the effects of planned exercise on abdominal distention and gas pain in patient with abdominal surgery.

The samples consisted of 20 patients undergoing gastrointestinal surgery and admitted in male surgical wards at Chiang Rai Prachanukroa and Phayao Hospitals. Criteria for selection of samples were determined. Samples were randomly assigned to experimental and control group.

The research instruments consisted of patients' record form ; a planned exercise composed of abdominal exercise , turning and early ambulation ; manual of assessing severity of abdominal distention and gas pain ; metric tapes for measuring abdominal girth and

stethoscopes for recording bowel sound. The results were analyzed by using frequency, mean, the Fisher exact probability test and the Mann Whitney U - test.

The results of the study revealed that :

1. There was no significant difference in abdominal distention between the experimental group and the control group.
2. There was no significant difference in gas pain between the experimental group and the control group.
3. There was no significant difference in severity of abdominal distention between the experimental group and the control group at firstly recognized abdominal distention
4. The patients in the experimental group had less severity of abdominal distention than the patients in the control group with statistically significance at the level of .05 at 4, 8, 12 and 24 hours after recognized abdominal distention.
5. The patients in the experimental group had less severity of abdominal gas pain than the patients in the control group when firstly recognized abdominal gas pain. The severity of gas pain was reduced in the experimental group at 4 hours and gas pain was absent at 8, 12 and 24 hours after recognized abdominal gas pain. The severity of gas pain was reduced in the control group at 4 and 8 hours and gas pain was absent at 12 and 24 hours after recognized abdominal gas pain.